

ได้ผ่านการตรวจประเมินคุณภาพหนังสือเรียนอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ครั้งที่ 1 ประกาศลำดับที่ 732

รหัสวิชา 20000-2001

หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2562 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กิจกรรม

ลูกเสือวิสามัญ 1

Rover Scout Activity 1

วิทยุธรณ์ ฉายะยันตร์

87.-

กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1

(Rover Scout Activity 1)

รหัสวิชา 20000-2001

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

กระทรวงศึกษาธิการ

เรียบเรียงโดย

วิยุทธ์ ฉายะยันตร์

ปวส.ป.ม.ม ค.บ.

กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1

(Rover Scout Activity 1)

ISBN 978-616-495-xxx-x

จัดพิมพ์และจัดจำหน่าย โดย...

บริษัทวังอักษร จำกัด

69/3 ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ 10600

โทร. 0-2472-3293-5 โทรสาร 0-2891-0742 Mobile 08-8585-1521

e-Mail : wangaksorn9@gmail.com

Facebook : สำนักพิมพ์ วังอักษร

www.wangaksorn.com

ID Line : @wangaksorn

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2563 จำนวนที่พิมพ์ 5,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

โดยบริษัทวังอักษร จำกัด ห้ามนำส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ไปทำซ้ำ
ดัดแปลง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน ไม่ว่ารูปแบบใด ๆ นอกจากได้รับอนุญาต

เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าจากทางบริษัทฯ เท่านั้น

ชื่อและเครื่องหมายการค้าอื่น ๆ ที่อ้างอิงในหนังสือฉบับนี้

เป็นสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของแต่ละราย

โดยบริษัทวังอักษร จำกัด มิได้อ้างความเป็นเจ้าของแต่อย่างใด

กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1

(Rover Scout Activity 1)

รหัสวิชา 20000-2001

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจหลักการและกระบวนการของกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ
2. สามารถปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือวิสามัญ มีทักษะทางลูกเสือ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของลูกเสือวิสามัญ
3. มีเจตคติและกิจนิสัยในการทำงานด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะรายวิชา

1. ปฏิบัติตามระเบียบวินัย คำปฏิญาณ กฎและระเบียบข้อบังคับของลูกเสือวิสามัญ
2. วางแผนและปฏิบัติกิจกรรมทักษะทางลูกเสือ
3. บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นในสถานการณ์ต่าง ๆ
4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมของลูกเสือวิสามัญ ขบวนการและพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือวิสามัญ การปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎ ระเบียบวินัยของลูกเสือวิสามัญ กิจกรรมทักษะทางลูกเสือ การใช้กระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรมและทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่น

ตารางวิเคราะห์สมรรถนะรายวิชา

วิชา กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1 (Rover Scout Activity 1) รหัสวิชา 20000-2001

ท - ป - น 0 - 2 - 0 จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์ รวม 36 คาบ

หน่วยที่ สมรรถนะรายวิชา	1. ปฏิบัติตามระเบียบวินัย คำปฏิญาณ กฎและระเบียบ ข้อบังคับของลูกเสือวิสามัญ	2. วางแผนและปฏิบัติตามกิจกรรม ทักษะทางลูกเสือ	3. บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน และท้องถิ่นในสถานการณ์ต่าง ๆ	4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการ ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ
1. ความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือโลกและลูกเสือไทย	✓			
2. ประวัติผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกและลูกเสือไทย	✓			
3. คำปฏิญาณตนและกฎของลูกเสือ	✓			
4. วินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย	✓	✓		
5. ระเบียบแถว	✓	✓		✓
6. พิธีการลูกเสือวิสามัญ	✓	✓		✓
7. บทบาทของนายหมู่ลูกเสือวิสามัญและความเป็นผู้นำ	✓	✓	✓	✓
8. วิชาเงื่อนเชือกลูกเสือ	✓	✓	✓	✓
9. วิชาแผนที่/เข็มทิศ	✓	✓	✓	✓
10. การชุมนุมรอบกองไฟ	✓	✓		✓
11. การเดินทางไกลและการอยู่ค่ายพักแรม		✓		✓
12. ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ		✓		
13. การปฐมพยาบาล		✓	✓	

คำนำ

วิชา **กิจกรรมลูกเสือวิสามัญ 1** รหัสวิชา **20000 - 2001** จัดอยู่ในกลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทุกประเภทวิชา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กระทรวงศึกษาธิการ ผู้เขียนได้บริหารสาระการเรียนรู้ แบ่งเป็น 13 บทเรียน ได้จัดแผนการจัดการเรียนรู้/กิจกรรมที่มุ่งเน้นฐานสมรรถนะ (Competency Based) และการบูรณาการ (Integrated) ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบาย รายวิชาในแต่ละบทเรียน มุ่งให้ความสำคัญส่วนที่เป็นความรู้ ทฤษฎี หลักการ กระบวนการ ตัวอย่าง แบบฝึกปฏิบัติและคำถามเพื่อการทบทวนเพื่อฝึกทักษะประสบการณ์ **เร่งพัฒนาบทบาทของผู้เรียน เป็นผู้จัดการแสวงหาความรู้ (Explorer)** เป็นผู้สอนตนเองได้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ และบทบาทของ **ผู้สอนเปลี่ยนจากผู้ให้ความรู้มาเป็นผู้จัดการชี้แนะ (Teacher Roles)** จัดสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อ ความสนใจเรียนรู้และเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ (Co - investigator) จัดห้องเรียนเป็นสถานที่ทำงานร่วมกัน (Learning Context) จัดกลุ่มเรียนรู้ให้รู้จักทำงานร่วมกัน (Grouping) ฝึกความใจกว้างมุ่งสร้างสรรค์ คนรุ่นใหม่ สอนความสามารถที่นำไปทำงานได้ (Competency) สอนความรัก ความเมตตา (Compassion) ความเชื่อมั่น ความซื่อสัตย์ (Trust) เป้าหมายอาชีพอันยังประโยชน์ (Productive Career) และชีวิตที่มี ศักดิ์ศรี (Noble Life) เหนือสิ่งอื่นใด เป็นคนดีทั้งกาย วาจา ใจ มีคุณธรรม และมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ส่งเสริมสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification System) ให้สอดคล้องตามมาตรฐานอาชีพ (Occupational Standard) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ กำลังแรงงาน การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานระดับชาติ (National Benchmarking) และการวิเคราะห์หน้าที่การทำงาน (Functional Analysis) เพื่อให้เกิดผลสำเร็จในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมทุกสาขาอาชีพ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเข้าสู่สนามการแข่งขันในประชาคมอาเซียน

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ผู้สอน ผู้ประสาวิชาความรู้ เอกสาร หนังสือที่ใช้ประกอบในการ เรียบเรียงไว้ ณ โอกาสนี้

วิทยุทธ์ ฉายะยันตร์

สารบัญ

บทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือโลกและลูกเสือไทย	1
องค์การลูกเสือโลก	2
กลยุทธ์เพื่อการพัฒนากิจการลูกเสือ (Strategies for Scouting)	4
ความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือนานาชาติ	5
ลูกเสือระหว่างประเทศ	7
เครื่องหมายลูกเสือโลก World Scout	8
งานชุมนุมลูกเสือโลก	11
คณะลูกเสือแห่งชาติ	15
งานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ	19
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 1	23
บทที่ 2 ประวัติผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกและลูกเสือไทย	26
ประวัติผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก	27
ประวัติผู้ให้กำเนิดลูกเสือไทย	31
ประวัติลูกเสือวิสามัญในประเทศไทย	35
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 2	40
บทที่ 3 คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ	43
หลักการพื้นฐานของกระบวนการลูกเสือ (Fundamental Principle of the Scout Movement)	44
ความหมายของคำปฏิญาณ	45
กฎของลูกเสือ	47
สรุปบทเรียน	50
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 3	51

บทที่ 4 วินัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

54

ความหมายและความสำคัญของ “วินัย”	55
เครื่องแบบลูกเสือวิสามัญ	57
เครื่องแบบเนตรนาวิวิสามัญ	59
ธรรมเนียมของลูกเสือ	60
เครื่องหมายของลูกเสือ	62
ประเภทของลูกเสือ	63
คติพจน์ (Motto)	63
บทบาทของระบบหมู่	64
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 4	66

บทที่ 5 ระเบียบแถว

68

การจัดรูปแถวของลูกเสือ	69
ท่าต่าง ๆ ของระเบียบแถว	71
การใช้อาวุธ	76
สัญญาณ (Signalling)	77
สัญญาณมือในการเรียกแถว (Troop Formation)	78
ระเบียบเกี่ยวกับการสวนสนาม	83
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 5	87

บทที่ 6 พิธีการลูกเสือวิสามัญ

92

หลักสูตรการอบรมเพื่อรับเครื่องหมายลูกเสือโลก	93
พิธีการรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ	94
พิธีการสำรวจตัวเองและพิธีเข้าประจำกอง	98
พิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ	99
พิธีเปิดการเข้าค่ายพักแรมของลูกเสือวิสามัญ	102
พิธีปิดการเข้าค่ายพักแรมของลูกเสือวิสามัญ	103
พิธีถวายราชสดุดีพระบรมรูปรัชกาลที่ 6	106
การประชุมรอบเสาธงในการเข้าค่ายพักแรมหรือฝึกอบรมลูกเสือ	107
การตรวจในการเดินทางไกล	109
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 6	110

บทที่ 7 บทบาทของนายหมู่ลูกเสือวิสามัญและความเป็นผู้นำ **111**

ความหมายบทบาทของนายหมู่ลูกเสือ	112
การประชุมภายในหมู่และกองลูกเสือวิสามัญ (The Patrol and Crew in Council)	113
การจัดที่ประชุมนายหมู่	114
ผู้นำและหน้าที่ของผู้นำ	118
แบบของผู้นำ (Style)	120
ทักษะและคุณสมบัติของผู้นำ	121
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 7	123

บทที่ 8 วิชาเงื่อนเชือกลูกเสือ **124**

ประเภทของเงื่อนเชือก	125
วิธีผูกเงื่อนแบบต่าง ๆ	126
เงื่อนผูกแน่น	134
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 8	136

บทที่ 9 วิชาแผนที่/เข็มทิศ **139**

ความเป็นมาและประโยชน์ของแผนที่	140
วิธีเขียนแผนที่	141
การอ่านแผนที่	142
เข็มทิศ (Compass)	146
หลักการทำแผนที่	149
ข้อควรระวังในการใช้เข็มทิศ	150
แผนที่เข็มทิศ	150
การวัดมุมและระยะทางในแผนที่	153
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 9	158

บทที่ 10 การชุมนุมรอบกองไฟ **159**

การชุมนุมรอบกองไฟ (Camp Fire)	160
การจัดบริเวณสถานที่และกองไฟ	161
การเตรียมตัวของลูกเสือ - เนตรนารี	162

ลำดับขั้นตอนของการชุมนุมรอบกองไฟ	163
ตัวอย่างพิธีเปิดการชุมนุมรอบกองไฟ	165
ตัวอย่างขั้นตอนการแสดงของหมู่ลูกเสือ	167
ตัวอย่างพิธีปิดการชุมนุมรอบกองไฟ	168
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 10	169

บทที่ 11 การเดินทางไกลและการอยู่ค่ายพักแรม

ความหมายของการเดินทางไกล	172
การบรรจุเครื่องหลังสำหรับการเดินทางไกล	173
การอยู่ค่ายพักแรม	174
การสร้างค่ายและการสุขาภิบาลในค่าย	176
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 11	183

บทที่ 12 ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ

การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ	186
ความปลอดภัยในกิจกรรมการผจญภัย	187
กิจกรรมเดินทางไกล	189
กิจกรรมการบุกเบิก	190
การรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล	193
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 12	194

บทที่ 13 การปฐมพยาบาล

ความหมายของการปฐมพยาบาล	198
วิธีการปฐมพยาบาลกรณีอุบัติเหตุ	199
วิธีการปฐมพยาบาลกรณีการเจ็บป่วยโดยปัจจุบัน	203
วิธีการปฐมพยาบาลกรณีสัตว์ แมง หรือแมลงที่มีพิษกัดต่อย	205
แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะบทที่ 13	208

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

ความรู้เกี่ยวกับ ขบวนการลูกเสือโลก และลูกเสือไทย

บทที่

1

สาระการเรียนรู้

1. องค์การลูกเสือโลก
2. กลวิธีเพื่อการพัฒนาการลูกเสือ (Strategies for Scouting)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือนานาชาติ
4. ลูกเสือระหว่างประเทศ
5. เครื่องหมายลูกเสือ World Scout
6. งานชุมนุมลูกเสือโลก
7. คณะลูกเสือแห่งชาติ
8. งานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ

สมรรถนะประจำบท

1. ทักษะความรู้เรื่องพัฒนาการกิจการลูกเสือ
2. มีทักษะการปฏิบัติตามระเบียบวินัย คำปฏิญาณ กฎและระเบียบข้อบังคับของลูกเสือวิสามัญ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายกำเนิดลูกเสือโลก
2. บอกกลวิธีเพื่อการพัฒนาการลูกเสือ
3. ระบุความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือนานาชาติ
4. อธิบายลูกเสือระหว่างประเทศ
5. จำแนกเครื่องหมายลูกเสือโลก World Scout
6. บอกวัตถุประสงค์และโครงสร้างของคณะลูกเสือแห่งชาติ และงานชุมนุมลูกเสือโลก

ความรู้เกี่ยวกับ ขบวนการลูกเสือโลก และลูกเสือไทย

1

บทที่

องค์การลูกเสือโลก

เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2450 **พลโทโรเบิร์ต บาเดน เพาเวลล์** หรือเรียกกันว่า **ท่าน บี.พี.** ได้นำเด็กอายุระหว่าง 11 - 15 ปี ในกรุงลอนดอน เมืองพลู (Poole) และเมืองบอร์นเมาท์ (Bournemouth) จำนวน 20 คน ไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี (Brown Sea Island) ซึ่งเป็นเกาะเล็ก ๆ ตั้งอยู่ที่ปากอ่าวเมืองพลู (Poole Harbour) ท่านได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กเหล่านั้น ตั้งแต่วันที่ 1 ถึงวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2450 เด็ก ๆ ได้เรียนรู้ เกิดประสบการณ์ที่มีคุณค่าด้วยความสนุกสนาน ตื่นเต้น ไร่ใจ รูปแบบวิธีการในการจัดกิจกรรมให้เด็กที่เกาะบราวน์ซีในครั้งนั้นมีจุดเน้นอยู่ที่ การเรียนรู้ด้วยการกระทำ การกล้าที่จะแสดงออก การช่วยเหลือตนเอง ความมีระเบียบวินัย การฝึกเป็นผู้นำ ผู้ร่วมงานที่ดี การผจญภัย การใช้ชีวิต กลางแจ้งและตามธรรมชาติ การเดินทางไปตามป่าเขา การรู้จักสังเกต จดจำ การเลียนแบบเลี้ยงสัตว์ การทำและใช้แผนที่ การสะกดรอย การใช้วิชาการ

รูปที่ 1.1 พลโทโรเบิร์ต
บาเดน เพาเวลล์

และวิธีการบุกเบิกด้วยเกมการเล่น การฝึกปฏิบัติ การกระทำที่สนุกสนาน ตื่นเต้น ไร่ใจ ทำทนาย โดยใช้กระบวนการหมู่พวก ท่าน บี.พี. แบ่งเด็ก 20 คน ออกเป็น 4 หมู่ ๆ ละ 5 คน มีหมู่เนกเคอร์ลิว (ธงสีเหลือง) หมู่เนกดุเหว่า (ธงสีแดง) หมู่หมาป่า (ธงสีน้ำเงิน) หมู่วัว (ธงสีเขียว) มีนายหมู่ถือพลองติดรูปสัตว์

ประจำหมู่ เด็กทุกคนมีเครื่องหมายเฟลอร์ เดอ ลีส (Fleur de lys) ทำด้วยสักรีดติดที่หน้าหมวกแต่ละวัน ท่าน บี.พี. จะสอนและฝึกนายหมู่และให้นายหมู่ไปสอนและฝึกสมาชิกของหมู่ มีการชุมนุมรอบกองไฟ การเล่านิทานและเรื่องราวต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงคุณธรรม คุณความดีงาม เป็นบทเรียนสอนใจให้มีค่านิยมที่ดีในการพัฒนาชีวิตและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม การเล่านิทานเรื่องราวต่าง ๆ ในการชุมนุมรอบกองไฟเช่นนี้ ท่าน บี.พี. เรียกว่า **“Campfire Yam”** ท่าน บี.พี. เล่าเรื่องการผจญภัยในชีวิตของท่านเอง ชี้ให้เห็นถึงความรักชาติ ความกล้าหาญ ความอดทน ความมีสติ ความมีไหวพริบ ใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา ใช้ความรู้ในวิชาเชิงพรานผจญภัยกับอุปสรรคต่าง ๆ Campfire Yam ถือเป็นบทเรียนที่สำคัญยิ่งในการฝึกอบรมเด็ก ๆ ในครั้งนั้น รูปแบบวิธีการเหล่านี้เป็นต้นแบบที่เป็นหลักในการจัดหมวดกิจกรรมให้กับลูกเสือในปัจจุบัน

การนำเด็กไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี ของท่าน บี.พี. ในวันที่ 1 - 9 สิงหาคม พ.ศ. 2450 ถือเป็นค่ายลูกเสือแห่งแรกของโลกและเป็นจุดกำเนิดของกิจการลูกเสือของโลก

ในปี พ.ศ. 2450 - 2451 ท่าน บี.พี. ได้เขียนและจัดพิมพ์หนังสือชื่อว่า Scouting for Boy ขึ้น หนังสือเล่มนี้เป็นแบบฉบับของกิจการลูกเสือและเป็นคู่มือในการจัดหมวดกิจกรรมให้กับลูกเสือจนถึงปัจจุบัน

สมัชชาลูกเสือโลก (World Scout Conference)

สมัชชาลูกเสือโลก คือ ที่ประชุมของผู้แทนคณะลูกเสือประเทศต่าง ๆ ปัจจุบันมีสมาชิกอยู่ 165 ประเทศ (พ.ศ. 2554)

ประเทศสมาชิกส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมได้ประเทศละ 6 คน เงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิก คือ การยอมรับและปฏิบัติตามจุดหมายและหลักการของลูกเสือโลกอย่างอิสระและไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

สมัชชาลูกเสือโลกประชุมกันทุก 2 ปี ในประเทศใดประเทศหนึ่ง ตามมติของที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก

คณะกรรมการลูกเสือโลก (World Scout Committee)

คณะกรรมการลูกเสือโลกประกอบด้วยบุคคล 12 คน จากประเทศสมาชิก 12 ประเทศ เลือกตั้งโดยที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก กรรมการลูกเสือโลกอยู่ในตำแหน่งคนละ 6 ปี และเลือกตั้งกันเองเป็นประธานและรองประธานในการประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ทุก ๆ 2 ปี จะมีกรรมการพ้นจากตำแหน่ง 4 คน และจะเลือกตั้งกรรมการลูกเสือเข้าแทนที่โดยวิธีออกเสียงลงคะแนนลับจากที่ประชุมใหญ่ ซึ่งมีผู้แทนมาจาก 250 ประเทศ

โดยปกติคณะกรรมการลูกเสือโลกจะมีการประชุมอย่างน้อยปีละครั้ง ณ เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

หน้าที่ของคณะกรรมการลูกเสือโลกโดยย่อ มีดังนี้

1. ส่งเสริมกิจการลูกเสือทั่วโลก
2. แต่งตั้งเลขาธิการและรองเลขาธิการของสำนักงานลูกเสือโลก
3. ควบคุมการปฏิบัติงานของสำนักงานลูกเสือโลก
4. ให้เครื่องหมายลูกเสือสคูติ (Bronze Wolf) ของคณะลูกเสือโลกแก่ผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือ

กิจการลูกเสืออย่างดีเด่น

สำนักงานลูกเสือโลก (World Scout BUREAU)

สำนักงานลูกเสือโลกทำหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการ ปฏิบัติตามคำสั่งหรือมติของสมัชชาลูกเสือโลก และคณะกรรมการลูกเสือโลก มีเลขาธิการคนปัจจุบัน คือ นายอาหมัด อาเฮินดาวี (Mr. Ahmad Alhendawi) เป็นหัวหน้าสำนักงาน และมีเจ้าหน้าที่อีกประมาณ 40 คน เป็นผู้ช่วย

- ค.ศ. 1920 สำนักงานลูกเสือโลกตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ
- ค.ศ. 1958 ย้ายไปอยู่ที่กรุงออตตาวา ประเทศแคนาดา
- ค.ศ. 1961 ในการประชุมสมัชชาครั้งที่ 18 ณ กรุงลิสบอน ประเทศโปรตุเกส ได้เปลี่ยนชื่อการประชุมสมัชชาจาก **International Conference** เป็น **World Conference**

- ค.ศ. 1968 ได้ย้ายไปอยู่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ยังมีสำนักงานอีก 5 เขต คือ

เขตอินเตอร์ - อเมริกา	ตั้งอยู่ที่เมืองซานโฮเซ ประเทศคอสตาริกา
เขตเอเชีย - แปซิฟิก	ตั้งอยู่ที่เมืองมนิลา ประเทศฟิลิปปินส์
เขตอาหรับ	ตั้งอยู่ที่เมืองไคโร ประเทศอียิปต์
เขตยุโรป	ตั้งอยู่ที่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
เขตแอฟริกา	ตั้งอยู่ที่กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา

กลยุทธ์เพื่อการพัฒนากิจการลูกเสือ (Strategies for Scouting)

ที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ 33 พ.ศ. 2536 ที่กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ได้มีมติกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนากิจการลูกเสือเพื่อให้องค์การลูกเสือทั่วโลกถือเป็นแนวทางหลักหรือหลักการในการดำเนินการ กลยุทธ์ 5 ประการคือ

1. การจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ (Youth Programme) ให้สอดคล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักการและวิธีการของกระบวนการลูกเสือ และนโยบายขององค์การลูกเสือโลก

2. บุคลากรทางลูกเสือ (Adults in Scouting) ให้มีการสรรหา แต่งตั้ง และพัฒนาบุคลากรทางลูกเสือหรือลูกเสือผู้ใหญ่ให้มีปริมาณพอเพียงและมีอุดมการณ์ มีความสามารถที่จะเป็นหลัก

และมีส่วนช่วยในการพัฒนากิจการลูกเสือทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดมวลงประสพการณ์ให้กับลูกเสือ และการสนับสนุนส่งเสริมกิจการลูกเสือได้มีข้อเสนอ รูปแบบ วิธีการพัฒนาบุคลากรทางลูกเสือตลอดเวลาของการทำหน้าที่บุคลากรทางการลูกเสือตั้งแต่ได้รับการสรรหา แต่งตั้ง จนเกษียณการทำงาน

3. ทรัพยากรทางการลูกเสือ (Resources of Scouting) ได้มีข้อเสนอแนะให้องค์การลูกเสือทั่วโลกริเริ่ม จัดหาและพัฒนาด้านทรัพยากรทางการลูกเสือเพื่อนำมาพัฒนาและขยายกิจการลูกเสือ เช่น เรื่องสินค้าที่เกี่ยวกับกิจการลูกเสือ การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ การจัดและการให้บริการค่ายลูกเสือ การจัดตั้ง Scout Shop ฯลฯ

4. การบริหารจัดการ (Management) ให้มีการปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างการบริหารจัดการกิจการลูกเสือ แผนงาน โครงการต่าง ๆ และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและนโยบายขององค์การลูกเสือโลก

5. ความเจริญก้าวหน้าของกระบวนการลูกเสือ (Growth of the Movement) องค์การลูกเสือโลกมีนโยบายที่จะขยายกิจการลูกเสือออกไปให้กว้างขวางทั่วโลกยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในประเทศไทยที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก

จากกลวิธีหลักทั้ง 5 ประการนี้ ได้กำหนดให้มีแผนงานโครงการต่าง ๆ มากมาย เป็นแนวทางให้องค์การลูกเสือทั่วโลกได้ร่วมมือกันดำเนินงานพัฒนากิจการลูกเสือให้เจริญก้าวหน้ามั่นคง

ความสัมพันธ์ระหว่างลูกเสือนานาชาติ

กิจการลูกเสือของทุกประเทศมีหลักการที่สำคัญอย่างเดียวกัน ดังนี้

- หน้าที่ต่อพระผู้เป็นเจ้าและศาสนา
- ความจงรักภักดีต่อประเทศชาติของตน
- มีความศรัทธาในมิตรภาพและความเป็นพี่น้องของลูกเสือทั่วโลก
- การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น
- การยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
- การเข้าเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ
- มีความเป็นอิสระต่ออิทธิพลทางการเมือง
- มีกำหนดการพิเศษสำหรับการฝึกอบรมโดยอาศัย

ก. ระบบหมู่/กลุ่ม

ข. การทดสอบเป็นขั้น ๆ

ค. เครื่องหมายวิชาพิเศษ

ง. กิจกรรมกลางแจ้ง

การลูกเสือดำรงไว้ซึ่งเอกภาพแห่งความมุ่งประสงค์และวิธีการ โดยมีรากฐานมาจากหลักการแห่งอุดมการณ์ของการลูกเสือซึ่งมีค่าปฏิญาณและกฎของลูกเสือเป็นพื้นฐาน ในแต่ละประเทศถือหลัก **“การพัฒนาลูกเสือ 8 ประการ”** ดังนี้

1. ความคิดเรื่องศาสนา

- ในศาสนานิกายคาทอลิก มีสมาคมลูกเสือไอร์แลนด์คาทอลิก สมาคมลูกเสือฝรั่งเศส สมาคมลูกเสือเหล่านี้จะสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับวัดคาทอลิก
- สมาคมลูกเสือในประเทศสวีเดน จะไม่ใช่คำว่า **“รักดีต่อพระผู้เป็นเจ้า”** ในคำปฏิญาณลูกเสือ แต่ก็ยังคงยึดมั่นในหลักการของลูกเสือทางด้านจิตใจ เพื่อให้บรรลุผลอย่างเดียวกัน โดยวิธีการอื่น ๆ
- ในประเทศไทย การลูกเสือฝึกอบรมให้เด็กทุกคนเคารพนับถือศาสนาตามที่บิดามารดาของตนนับถืออยู่ และให้มีความจงรักภักดีต่อศาสนาด้วย

2. พัฒนาให้มีความรู้สึกด้านค่านิยม สมาคมลูกเสือเกือบทุกแห่งจะเน้นพัฒนาทางด้านนี้ และได้เอาใจใส่ รมั้ดระวังในการเผชิญปัญหาและสถานการณ์ปัจจุบันเป็นพิเศษ

3. การพัฒนาทางร่างกาย สมาคมลูกเสือส่วนมากจะเน้นการพัฒนาทางร่างกาย โดยการจัดกิจกรรมกลางแจ้งเพื่อให้เด็กมีสุขภาพแข็งแรง

4. การพัฒนาทางสติปัญญา เน้นให้เด็กทำงานอดิเรก การฝีมือ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5. การพัฒนาทางสังคม เน้นให้รู้จักการปฏิบัติตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6. สัมพันธภาพทางสังคมในกลุ่มลูกเสือ เน้นให้รู้จักการทำงานระบบหมู่ตามลักษณะการปฏิบัติงานของลูกเสือ

7. ความรับผิดชอบต่อชุมชน เน้นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบต่อผู้อื่นเสมอด้วยการบำเพ็ญประโยชน์

8. ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เน้นให้เด็กมีความสนใจในสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ธรรมชาติ สำนักงานลูกเสือโลกได้แบ่งการบริหารลูกเสือโลกเป็นเขต แต่ละเขตมีผู้ตรวจการฝ่ายบริหารประจำเขตของตน และมีศูนย์กลางดำเนินงานของแต่ละเขตดังนี้ คือ

1. เขตกลุ่มประเทศลาตินอเมริกัน (Inter American Region) อยู่ที่เมืองซานติเอโก ในประเทศชิลี
2. เขตกลุ่มประเทศในยุโรป (European Region) สำนักงานตั้งอยู่ที่เมืองบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม
3. เขตกลุ่มอาหรับ (Arab Region) สำนักงานตั้งอยู่เมืองไคโร ประเทศอียิปต์
4. เขตเอเชีย - แปซิฟิก (Asia - Pacific Region) สำนักงานตั้งอยู่ที่เมืองมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์
5. เขตอาฟริกา (Africa Region) สำนักงานตั้งอยู่ที่เมืองไนโรบี ประเทศเคนยา
6. เขตยูเรเชีย (Eurasia Region) สำนักงานตั้งอยู่ที่เมืองยัลต้า ประเทศยูเครน

ภูมิหลังของที่ประชุมสมัชชาลูกเสือเขตเอเชีย - แปซิฟิก (Asia - Pacific Regional Scout Conference)

กรรมการลูกเสือโลกได้จัดตั้งสำนักงานเขตตะวันออกไกล (Far - East Region) ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2499 ขณะนั้นมีประเทศสมาชิกอยู่เพียง 10 ประเทศ รวมประเทศไทยด้วย ต่อมาการลูกเสือในเขตนี้ก็ขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ 2 ปีต่อมามีประเทศสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 14 ประเทศ จึงได้จัดให้มีการประชุมลูกเสือเขตตะวันออกไกลขึ้น (Far - East Scout Conference) เป็นครั้งแรก ณ เมืองบาเกียว ประเทศฟิลิปปินส์ และต่อมาก็มีการประชุมทุก 2 ปี

ในปี พ.ศ. 2513 (ค.ศ. 1970) ประเทศสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 18 ประเทศ และได้เปลี่ยนชื่อจากเขตตะวันออกไกลเป็นเขตเอเชีย - แปซิฟิก (Asia - Pacific Region) และปัจจุบันประเทศสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 23 ประเทศ ประเทศที่เพิ่มขึ้นมามี เนปาล บังคลาเทศ ฟีจี ปาปัวนิวกินี และบรูไน

คณะกรรมการลูกเสือเขตเอเชีย - แปซิฟิก (Asia - Pacific Region Scout Committee)

จากธรรมนูญเขตเอเชีย - แปซิฟิก กำหนดให้มีคณะกรรมการ 10 คน จาก 10 ประเทศ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 6 ปี โดยที่ประชุมลูกเสือเขตเอเชีย - แปซิฟิก เป็นผู้เลือกตั้งทุกระยะ 2 ปี ที่มีการประชุม คณะกรรมการชุดนี้จะมีการประชุมทุกปี และอาจจะแต่งตั้งอนุกรรมการหรือกรรมการดำเนินการในเรื่องหนึ่งก็ยอมทำได้ตามความจำเป็นในเขตของตน

ลูกเสือระหว่างประเทศ

กิจการลูกเสือโลก (World Scout Movement) เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นขบวนการทางการศึกษาที่ช่วยเสริมสร้างการพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศ เป็นกิจการที่ผู้ใหญ่ต้องจัดการดูแลให้กับเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในกลุ่มประเทศสมาชิกรุ่นแรกขององค์การลูกเสือโลก (WOSM, World Organization of the Scout Movement) ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1907 และมีสมาชิกปัจจุบันกว่า 25 ล้านคน จากสมาชิก 150 ประเทศทั่วโลก งานชุมนุมลูกเสือโลกเป็นกิจกรรมสำคัญที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่มีเยาวชนลูกเสือจากทั่วโลกกว่า 30,000 คน ได้มาใช้ชีวิตอยู่ในค่ายพักแรม ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือร่วมกันเพื่อพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน เสริมสร้างความรักสามัคคี และภราดรภาพตามอุดมการณ์ของลูกเสือให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

คณะลูกเสือแห่งชาติ (National Scout Organization of Thailand) ได้เสนอขอเป็นเจ้าภาพจัดงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 20 โดยคำนึงถึงโอกาสในการพัฒนาเยาวชนให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้านเป็นสำคัญ จากนั้นที่ประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ 34 (34th World Scout Conference) ณ ประเทศนอร์เวย์ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2539 ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 20 ในปี พ.ศ. 2546 (ค.ศ. 2003) ซึ่งนับเป็นเกียรติแก่ประเทศไทยและคณะลูกเสือแห่งชาติอย่างยิ่ง

งานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 20 ณ ประเทศไทย ในปี ค.ศ. 2003 จัดให้มีขึ้นเพื่อที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนจากทั่วโลกได้มีโอกาสพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้าน ทั้งทางด้านสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเตรียมการเผชิญโลกกว้างในอนาคต โดยการอยู่ค่ายพักแรมปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพิ่มพูนวิทยาการใหม่ ๆ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของชาติอื่น ๆ อันทำให้เกิดความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน นำไปสู่มิตรภาพ สันติภาพ ความสงบสุข ในมวลมนุษยชาติตามอุดมการณ์ของลูกเสือโลก

รูปที่ 1.2 แสดง
เครื่องหมายลูกเสือโลก

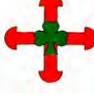

เครื่องหมายลูกเสือโลก World Scout

ALGERIA/ALGERIE	ARGENTINA/ARGENTINE	ARMENIAN SCOUTS	AUSTRALIA/AUSTRALIE	AUSTRIA/AUTRICHE	BAHAMAS
BAHRAIN /BAHREIN	BANGLADESH	BARBADOS/ BARBADE	BELGIUM/ BELGIQUE 1	BELGIUM/ BELGIQUE	BELGIUM/ BELGIQUE 3
BELGIUM/BELGIQUE 4	BENIN	BOLIVIA/BOLIVIE	BOTSWANA	BRAZIL/BRESIL	BRUNEI
BURUNDI	CAMEROON/ CAMEROUN	CANADA 1	CANADA 2	CENTRAL AFRICAN REP.	CHAD/TCHAD

บทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับขบวนการลูกเสือโลกและลูกเสือไทย

9

					
CHILE/CHILI	BOY SCOUTS OF CHINA	COLOMBIA/COLOMBIES	COSTA RICA	CYPRUS/CHYPRE	DENMARK/DANEMARK 1
					
DENMARK/DANEMARK 2	DENMARK/DANEMARK 3	GREENLAND/GROENLAND	FAROE ISLANDS/ILES FEROE 1	FAROE ISLANDS/ILES FEROE 2	DOMINICAN REPUBLIC/REPUBLIQUE DOMINICAINE
					
ECUADOR/EQUATEUR	EGYPT/EGYPTE	EI SALVADOR	ETHIOPIA/ETHIOPIE	FUJI/FIDJI	FINLAND/ FINLANDE
					
FRANCE 1	FRANCE 2	FRANCE 3	FRANCE 4	FRANCE 5	GABON
					
THE GAMBIA/GAMBIE	GHANA	GREECE/GRECE	GERMANY/ALLEMAGNE 1	GERMANY/ALLEMAGNE 2	GERMANY/ALLEMAGNE 3
					
GRENADA/GRENADE	GUATEMALA	GUYANA/GUYANE	HAITI	HONDURAS	HONG KONG
					
ICELAND/ ISLAND	INDIA/INDE	INDONESIA/INDONESIE	IRAN	IRAQ/IRAK	IRELAND/IRLANDE 1
					
IRELAND/IRLANDE 2	ISRAEL	ITALY/ITALIE 1	ITALY/ITALIE 2	IVORY COAST/COTE-D'IVOIRE 1	IVORY COAST/COTE-D'IVOIRE 2